

SVIZOVE STRANI

[novice]

5. DECEMBER 2008 * LJUBLJANA

Srečanje sindikatov s predsednikom vlade

Sestanka s premierjem Borutom Pahorjem v začetku preteklega decembra so se udeležili predstavniki vseh sedmih reprezentativnih sindikalnih konfederacij, med katerimi je tudi Konfederacija sindikatov javnega sektorja (KSJS). Najpomembnejša je bila napoved makroekonomskih ukrepov za spoprijemanje s finančno krizo, njeno reševanje in odpravo njenih učinkov na realni sektor. Predsednik vlade je napovedal predstavitev vladnih ukrepov na seji Ekonomsko-socialnega sveta, konfederacije oziroma zveze pa so napovedale pripravo skupnega memoranduma stališč in zahtev, povezanih z reševanjem krize. Konfederacije so zavrnile možnost oblikovanja aneksa k veljavnemu socialnemu sporazumu in predlagale, da se do konca leta 2009 pripravi nov sporazum za obdobje 2010–2014.

KSJS je na sestanku s premierjem izpostavila, da kriza ne sme povečati socialnih razlik med prebivalstvom. Pozvala je vlado, naj sprejema zakone, ki bodo silile kapital k družbeno odgovornemu ravnanju (varovanje delovnih mest, pogojev dela in okolja). KSJS je kritizirala novi plačni sistem in napovedala zahtevo po spremembah Kolektivne pogodbe za javni sektor. Obenem je bila izražena tudi zahteva, da se še pred začetkom pogajanj jasno opredeli, kdaj in s kakšnim kvorumom bodo veljale spremembe te kolektivne pogodbe. Predsedniku vlade je KSJS sporočila tudi zahtevo, da od začetka enakopravno sodeluje pri pripravi zakona o preoblikovanju KAD. Predlagala je tudi ustanoviti zavarovalnico, ki bi upravljala s pokojninskimi skladi.

9. DECEMBER 2008 * LJUBLJANA

Sestanek sekcije administrativno-računovodskih in tehničnih delavcev Sviza

Sestanek je bil sklican z namenom, da bi izvolili novega predsednika oz. predsednico sekcije ter razpravljali o problematiki, ki jo je zaposlenim prinesel novi plačni sistem. Žal zbor sekcije ni bil sklepčen, zato tudi volitev ni bilo. Novo srečanje sekcije administrativno-računovodskih in tehničnih delavcev Sviza bo organiziran v prihodnjih tednih.

11. DECEMBER 2008 * LJUBLJANA

Prvi sestanek Sviza z novim šolskim ministrom

Na spoznavnem srečanju so sindikata in minister razpravljali o nekaterih najaktualnejših in najbolj perečih vprašanih in dosegli soglasje ter izrekli zavezanost za njihovo reševanje. Glavne točke in dogovore s srečanja, ki so ga vsi udeleženi ocenili kot uspešno in koristno, opisujemo v tokratnem Središču.

16. DECEMBER 2008 * LJUBLJANA

28. seja IO Sviza

Na zadnji lanskí seji so članice in člani Izvršilnega odbora Sviza med drugim sprejeli stališče do osnutka Zakona o univerzi in sklenili, da bo Sviz pripravil predlog dogovora in izjave o ravnanju in ukrepih za preprečevanje trpinčenja na delovnem mestu ter ukrepih za preprečevanje nasilnih dejanj na delovnem mestu. To bo nato ponudil sindikalnim zaupnikom kot vzorec za sprejem v njihovih zavodih.

Pri zakonu o univerzi so bili člani IO Sviza kritični do načina njegove priprave in vsebine. Reprezentativni sindikati s področja univerzitetnega izobraževanja k pripravi zakona niso bili povabljeni, osnutek zakona pa v delovanje univerz vpeljuje izrazito tržne elemente, zmanjšuje vpliv zaposlenih na pogoje dela in iz nadzornega organa izloča reprezentativne predstavnike zaposlenih na univerzi. Za Sviz je predlog zakona nesprejemljiv, zato je že pozval Rektorsko konferenco kot pripravljavko zakona, da osnutek zakona umakne in skliče sestanek vseh visokošolskih partnerjev, na katerem bi izmenjali stališča o tem, ali je treba oblikovati poseben zakon za univerze.

9. JANUAR 2009 * LJUBLJANA

Prvi sestanek Sviza z novim ministrom za visoko šolstvo

Sviz je po imenovanju ministrov nove vlade vsem s področja svojega delovanja poslal čestitke in prošnjo za sestanek. Ministru za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je Sviz predlagal pogovor o učinkih novega plačnega sistema na gnotni položaj zaposlenih v visokem šolstvu in raziskovalni dejavnosti, ustanovitvi Komisije za razlago Kolektivne pogodbe za raziskovalno dejavnost, sestavi upravnih odborov javnih raziskovalnih zavodov ter o novem zakonu o univerzi.

**SVIZOV SVETOVALNI TELEFON
ZA ŽRTVE NASILJA 01 244 09 18**

**torek od 16. do 18. ure,
četrtek od 16. do 18. ure**

[uvodnik]

Je javna služba res varna?

BRANIMIR ŠTRUKELJ,
glavni tajnik Sviza

Tik pred novoletnimi prazniki smo se predstavniki sindikatov javnega sektorja odzvali vabilu predsednika vlade Boruta Pahorja, da nas skupaj z ministri seznanijo s krizo in težavami pri izpeljevanju plačne reforme v javnem sektorju. Sestanek se je začel z nizanem depresivnih makroekonomskih podatkov za to leto, med katerimi sta izstopala drastičen padec produktivnosti in povečanje števila nezaposlenih. Nihče ni bil presenečen, ko je direktor Urada za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) ob tem izpostavil »nevdružno« visok dvig plač, dogovorjen s Kolektivno pogodbo za javni sektor in kolektivnimi pogodbami dejavnosti in poklicev, do katerega naj bi prišlo v najbolj neprimernem trenutku – letos, ko naj bi gospodarska kriza v svetu in doma dosegla vrhunec.

Po zamolklem uvodu je premier Borut Pahor predlagal, da se dogovorimo o odložitvi januarske in septembrske uskladitve plač. Pred sestankom s sindikati je vlada pripravila »teren« z dvema potezama in izjavo predsednika vlade, iz katerih se je dalo jasno sklepati, da nam bodo na sestanku predlagali pogajanja o zamrznitvi plač. Vlada je razveljavila dogovorjeno uskladitev direktorskih plač, ki bi se morala zgoditi z januarjem, in znižala osnovne plače ministrom in državnim sekretarjem za en plačni razred. Predsednik vlade je nekaj dni pred napovedanim sestankom v neprijetni pedagoški maniri spomnil javne uslužbenke, da so naše službe – za razliko od tistih v gospodarstvu – varne in se nam ni treba bati odpuščanj. Če prevedem: imeli boste službe, zato lahko pri plačah popustite.

V odgovoru predsedniku vlade smo sindikati zavrnili možnost odložitve januarskega dviga, pristali pa na pogajanja

o preložitvi septembrske uskladitve v zameno za popravke, ki bi odpravile nesorazmerja, ki jih je pripravil novi plačni sistem za posamezna delovna mesta. Za presenečenje je poskrbel finančni minister dr. France Križanič, ki je vzel na znanje, da bo januarska uskladitev plač izpeljana skladno z dogovorom, in lakonično dodal, da lahko pride tudi do odpuščanja v javnem sektorju, če država ne bo prenesla stroškov za plače. Jasno je, da je prišlo do razburjenja med sindikalisti.

Predsednik vlade javno s prstom kaže na privilegij varnih delovnih mest v javnem sektorju, njegov finančni minister pa grozi z odpuščanj, če sindikati ne bomo »bolj razumni«. Vsi vemo, da drsimo v gospodarstvo in celo družbeno zelo nepredvidljive razmere, ki jih lahko premagamo le skupaj, tako da se vsak nečemu odreče. A kar se javnih uslužbencev tiče, ki so se že leta 2003 odrekli dogovorjenemu povišanju plač, ni mogoče pristati na oboje: na zamrznitev plač in na možnost odpuščanj. Oboje mora Sviz zavrniti tudi za ceno konflikta! Očitno je, da bo treba od vlade – kot predpogoj za začetek pogajanj o preložitvi septembrske uskladitve plač – zahtevati pisno zagotovilo, da ob morebitni preložitvi zadnjih dveh uskladitev plač odpuščanj v javnem sektorju ne bo! Pri tem vprašanju se ni bati, da bi se pojavile razlike med preštevilnimi sindikati v javnem sektorju. Dogovor med nami o hkratnih korekcijah plač za delovna mesta, ki so neustrezno ovrednotena, pa bi znal odnose med sindikati – med katerimi je kar nekaj takih, ki zastopajo en sam poklic – spet enkrat pripeljati do vrelišča.

[v središču]

Optimističen začetek in trdna zagotovila

Manj kot tri tedne po tistem, ko so bili vsi novi ministri potrjeni v Državnem zboru, so se prvič na uradnem sestanku srečali predstavniki Sviza in Vira z ministrom za šolstvo in šport dr. Igorjem Lukšičem in njegovimi najtesnejšimi sodelavci. Sestanek je bil namenjen spoznavanju ter predstavitvi načrtov in pričakovanj, ki jih imata obe strani druga od druge v tem mandatu.

Glavni tajnik Sviza Branimir Štrukelj je ministru uvodoma prenesel dobre želje ob imenovanju ter izrazil željo in pripravljenost za uspešen socialni dialog in sodelovanje sindikata pri dejavnostih, ki bodo pripomogle k še večji kakovosti slovenskega šolstva. Minister je na začetku pogovora povedal, da je vlada pozvala ministrstva, naj skupaj s socialnimi partnerji začnejo evidentirati težave novega plačnega sistema v javnem sektorju. Na predlog Sviza je nato minister podprl oblikovanje posebne delovne skupine, sestavljene iz predstavnikov ministrstva, sindikatov in

ravnateljev, ki bo (po)iskala težave plačnega sistema in oblikovala predloge rešitev. O nekaterih najbolj problematičnih delih plačnega sistema so spregovorili že tudi na prvem sestanku. Zaposleni v vzgoji in izobraževanju so zelo nezadovoljni z novim plačnim sistemom in so v slabšem položaju glede na primerljive skupine. Poleg nezadovoljnih posameznih skupin zaposlenih (pomočnice vzgojiteljic, poslovnih sekretarji, računovodje oz. podvrednotena celotna skupina »J« ...) povzročajo napekosti tudi vrednotenje razredništva, povečane učne obveznosti, dela šole v naravi, odvzem defektološkega dodatka ... Minister je pozorno prisluhnil vsem argumentom in napovedal podporo predlogom rešitev ter zagotovil, da si bo v svojem mandatu prizadeval za čim boljše plače in delovne razmere zaposlenih v vzgoji in izobraževanju.

V nadaljevanju srečanja so spregovorili še o evidentiranju delovnega časa v vrtcih in šolah ter o zaposlovanju za določen čas v šolstvu. Pri slednjem je Sviz opozoril, da je takšnega zaposlovanja mnogo preveč in da so zaposleni za določen čas prikrajšani za marsikatero pravico redno zaposlenih, vse to pa vpliva tudi na kakovost njihovega dela, saj

ves čas iščejo drugo, varnejšo službo. Šolski minister je obljubil ukrepe na tem področju. Obljubil je tudi že pred volitvami napovedano spremembo sestave svetov javnih vrtcev in šol v razmerja, kot so veljala pred zadnjim spremembo tega člena ZOFVI, in spremembe sistemskih zakonov. Sindikata je pozval, naj pripravita predloge sprememb zakonodaje, ki jih bo nato preučila posebna skupina. Minister je napovedal tudi nastanek t. i. bele knjige o nadaljnjem razvoju slovenskega šolstva in pozval sindikata oz. vzgojitelje in učitelje, da sodelujejo pri pripravi. Glavni tajnik Sviza je v imenu sindikata zamislil podprl in zagotovil aktivno sodelovanje.

Na srečanju so se sindikata in minister lotili tudi vprašanja trajnega mandata ravnateljev. Sviz je ministru prenesel nasprotovanje temu predlogu. Minister je povedal, da gre le za predlog in da ob morebitni nepodpori ne bo vztrajal pri njem. Obljubil je še, da bo takoj, ko bo dokončno pripravljen dogovor o napredovanju vzgojiteljic v strokovne nazive, tega podpisal in s tem odprl pot k čimprejšnji uporabi. Ob koncu srečanja so sindikata in ministrstvo spregovorili tudi o (vedno) pereči problematiki nasilja v šolah in se dogovorili o skupnih dejavnostih glede tega, sindikata pa sta obenem izrekla opozorilo oz. željo, da bi se tokrat na tem področju resnično kaj premaknilo in ne bi ostalo le pri lepih besedah in obljubah.

Decembrskemu prvemu srečanju Sviza z novim ministrom je sledil še sestanek 9. januarja z ministrom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. O vsebini tega srečanja bomo poročali na prihodnjih Svizovih straneh v Šolskih razgledih.

SANDI MODRIJAN

SVIZOVE STRANI

[plačni sistem]

Bojkot šole v naravi?

Konec lanskega decembra so športni pedagogi osnovnih šol Koroške sklical izredni sestanek. Razlog? Nezadovoljstvo z vrednotenjem učiteljevega dela v šoli v naravi. Nov plačni sistem je namreč prinesel popolno razvrednotenje učiteljevega dela v šoli v naravi. To delo je z novim sistemom izgubilo smisel in vrednost. Ker so doslej šele redke šole izpeljale šolo v naravi po novem, večjega nezadovoljstva (še) ni. Sviz je z zapisnikom izrednega sestanka seznanil območne odbore, ki se bodo povezali s člani na območjih in pripravili stališča do plačila dela v šoli v naravi. Če bodo tudi ta stališča odklonilna, se lahko zgodi tudi napoved bojkota izpeljevanja šole v naravi, dokler Ministrstvo za šolstvo in šport ne uredi plačevanja te dejavnosti.

Športni pedagogi Koroške so po sestanku sklenili, da se pod takšnimi pogoji, kot jim jih prinaša novi plačni sistem, v organizacijo in izpeljavo šole v naravi ne želijo več vključevati. Odločitev so obrazložili s tem, da je vsaka šola v naravi bogat pedagoški proces, pri katerem učenci uživajo, kar je splošno znano. Manj pa se govori o tem, da je to proces z veliko odgovornostjo (tudi kazensko) in s številnimi pripravami pred in po tem.

Že v preteklosti je bilo delo učitelja v teh oblikah podcenjeno, čeprav lahko trdimo, da je bilo veliko bolj plačano kot zdaj. Če vemo, da učitelj opravlja več funkcij in da trajajo njegova obremenjenost večinoma 24 ur (vadiatelj, spremljevalec, psiholog, svetovalec, razrednik, zdravnik, mati, oče ...), je zdaj z novim plačnim sistemom to delo popolnoma razvrednoteno.

Bistvo te problematike torej ni v delovniku, temveč v vrednotenju dela učiteljev v šoli v naravi. Glede na izračune športnih pedagogov je njihovo delo in strokovno

znanje, ki so si ga pridobili z univerzitetno izobrazbo, cenjeno veliko slabše kot delo npr. zidarja, mehanika, pleskarja ...

Učitelj naj bi za vse dni šole v naravi poleg plače dobil še plačilo za pet ur stalne pripravljenosti. V prejšnjem plačnem sistemu je to znašalo 90 odstotkov ure za spremstvo (približno 6,8 evra bruto), po novem pa je vrednost te ure samo še 20 odstotkov vrednosti ure, kar znese le 2,04 evra bruto. Dodatno plačilo za pripravljenost za pet dni šole v naravi skupaj znese le 32 evrov neto.

Danijela Ledinek, vodja študijskega središča

Če k vsemu temu dodamo še to, da učitelj v tednu šole v naravi ni upravičen do povračila stroškov prehrane in za prevoz na delo, da za svoje delo uporablja svojo opremo, ki si jo mora kupiti s svojim denarjem, da je ločen od družine in opravlja delo na terenu, lahko po razmisleku in izračunih ugotovimo, da z organizacijo šole v naravi učitelji dobijo tudi do sto evrov manj kot takrat, ko take dejavnosti ne organizirajo.

Nekateri ravnatelji bi to sicer lahko reševali z nagrajevanjem za uspešnost, vendar se športnim pedagogom ne zdi prav, da bi bili za svoje redno delo, ki ga opravijo

kakovostno in strokovno, plačani iz uspešnosti. Odstotek uspešnosti in samo izplačilo je tudi odvisno od odločitve posameznega ravnatelja. Zunanji sodelavci v šoli v naravi, ki ne prevzemajo odgovornosti in ne sodelujejo pri organizaciji ter pripravah, so veliko boljše plačani – to je nedopustno.

Danijela Ledinek, vodja študijskega središča, je povedala: „Vse doslej navedeno se ne ujema z zakonodajo, ki zahteva od učiteljev izključno osem ur dela na dan in nič več. Vendar narava našega dela zahteva dosti več kot delo drugega javnega uslužbenca. Takšno tolmačenje je mogoče pri pisarniškem javnem uslužbencu, nikakor pa ne pri pedagoškem delavcu, ki je na terenu postavljen v vlogo učitelja in hkrati opravlja še druge vloge, denimo vlogo starša, ki skuša pomagati otroku pri njegovih stiskah. Ravnatelji bi morali, če bi želeli upoštevati vse zakonske podlage, zagotoviti več spremljevalcev, kar pa spet draži šolo v naravi, katere finančna konstrukcija mora biti v določenih okvirih. Smo torej v začaranem krogu.“

Lahko pa z gotovostjo trdimo, da nam noben akcijski načrt ne more zagotoviti, da se otroci po preteku našega delovnega časa ne bodo obračali na nas, in tudi neetično bi bilo, da jim kot učitelji odklonimo pomoč, ker se je naš delovnik končal. Mogoče je to izvedljivo v kateri drugi javni službi, naša služba pa je specifična in se težko primerja z drugimi.“

Športni pedagogi Koroške se zavedajo, da je nastala težava za vse, ki v tem šolskem letu še niso organizirali šole v naravi, težko razumljiva. Tudi učitelji športne vzgoje se zavzemajo za izpeljavo šole v naravi, vendar pa zahtevajo, da se njihovo delo primerno ovrednoti in spoštuje. Najmanj, kar je možno storiti, je vzpostaviti prejšnji sistem plačila.

[pravna pisarna] Piše TONE SELIŠKAR

Vodenje evidence o izrabi delovnega časa

V zadnjem času je zelo aktualno vprašanje o vodenju evidence o izrabi delovnega časa. Tudi inšpektorji za delo čedalje pogosteje zahtevajo, da delodajalci vodijo take evidence, saj so od delodajalcev dolžni zahtevati, da spoštujejo zakonske določbe. A niso enotni o tem, v kakšni obliki in obsegu naj se te evidence vodijo, tako da so odločbe inšpektorata, ki nalagajo delodajalcem, da to evidenco vodijo, vsebinsko zelo različne. Enako drži tudi za same zavode. Pogosto se pojavlja vprašanje, ali je dovolj, da se vodi le evidenco o prisotnosti na delovnem mestu, ki je seveda nujna zaradi povračila stroškov, povezanih z delom, predvsem povračila stroškov prehrane in stroškov za prevoz na delo in z dela, ali pa je treba voditi tudi evidenco o izrabi delovnega časa ter v kakšnem obsegu.

Vodenje evidenc na področju dela ureja Zakon o evidencah na področju dela in socialne varnosti (ZEPDSV), ki je bil objavljen v Uradnem listu RS (št. 40/2006) in velja od 29. aprila 2006. Evidenco o izrabi delovnega časa določa zakon v 18. in 19. členu. Tam piše, da mora evidenco voditi delodajalec. Dnevno vpisuje v evidenco o izrabi delovnega časa za posamezne delavce naslednje podatke: število ur, skupno število opravljenih delovnih ur s polnim delovnim časom ali s krajšim delovnim časom, nadure, ure, za katere se prejema nadomestilo plače (dopust, bolniška ipd.) od delodajalca, ure, za katere se prejema nadomestilo od drugih organizacij (zavodi ipd.), neopravljene ure, za katere se ne prejema nadomestilo itd. Zakon ne določa, da bi moral delodajalec voditi še katere druge podatke, zato menimo, da je vsako širjenje določb o evidenci izrabe delovnega časa z različnimi navodili in pravilniki nepotrebno in

morda celo v nasprotju z zakonskimi določbami. Pooblaščenka za informacije javnega značaja pa meni, da se pri pedagoškem delu vodi le evidenca izrabe delovnega časa med pedagoško obvezo, ki zajema tudi čas priprave na delo, do polnega delovnega časa, z odbitkom za 30-minutni odmor. S tem pa se inšpektorat za delo ne strinja.

Delodajalci v zavodih vpeljujejo vodenje evidenc delovnega časa na različne načine. Tako sprejemajo pravilnike, druge izdajajo navodila – ponekod le ustna. Pri tem moramo opozoriti, da gre tudi pri vodenju evidence o izrabi delovnega časa za vrsto obveznosti, ki izhaja iz delovnega razmerja. Delodajalec mora spoštovati določbe Zakona o delovnih razmerjih in določbe kolektivnih pogodb, ki urejajo postopek in način sprejemanja aktov. Določeno je, da mora delodajalec pred uvedbo aktov, ki posegajo v pravice in dolžnosti, izhajajoče iz delovnega razmerja, poprej obvestiti vse zaposlene o nameravani spremembi. Prav tako mora o nameravani spremembi obvestiti reprezentativni sindikat ali sindikate, če jih je na zavodu več, ki nato lahko poda(jo) svoje mnenje v osmih dneh. Če sindikat poda pripombe, delodajalec pa jih ne upošteva, mora delodajalec sindikatu to obrazložiti. Vsekakor pa so nezakonita le ustna navodila o vpeljavi vodenja evidence o izrabi delovnega časa.

Na koncu naj povzamemo: vodenje evidence o izrabi delovnega časa je zakonsko določeno, zato je torej evidenco treba voditi. O vpeljavi vodenja evidence mora obstajati ustrezen pisni akt, sprejet po zakonsko določenem postopku. Evidenco mora voditi delodajalec, vsebovati pa bi morala le zakonsko določene podatke, našteje v 18. členu ZEPDSV.

[aktivnosti]

Območni odbor Sviza Kranj

Zadnji tedni preteklega leta so bili na območnem odboru Sviza Kranj precej kulturno obarvani. Najprej smo se 15. novembra odpravili v Ravenno v Italiji. Kraj je znan po čudovitih mozaikih. Po ogledih tega izjemnega mesta smo na glavnem mestnem trgu že okusili tudi predbožični utrip. 24. novembra so si lahko člani našega območja ogledali gledališko predstavo *Duohitar pod mus* v izvedbi Primorskega gledališča. Lahkotna igra in izvrstni songi Iztoka Mlakarja so do solz nasmejali povsem polno dvorano v Mengšu.

Strokovna ekskurzija v München

V prazničnem decembru so se članice in člani Glavnega odbora in drugi člani Sviza odpravili na študijski obisk k Bavarskemu združenju učiteljic in učiteljev (BLLV - Bayerischer Lehrer- und Lehrerinnenverband e.V.). Na sedežu sindikata sta jih sprejela predsednik BLLV Klaus Wenzel in podpredsednica Walfrud Lučić. V daljšem pogovoru so nemški kolegi slovenskim gostom predstavili delovanje BLLV, šolski sistem dežele Bavarske in plačni sistem javnih uslužbencev.

Filozofija sindikata je, da so učitelji, vzgojitelji in starši partnerji pri različnih šolskih panogah in smerih izobraževanja. Trudijo se, da bi v dobro otrok vsi sodelujoči v vzgojnem procesu tesneje sodelovali.

Na temelju takšnega razumevanja poklica zastopa BLLV interese vseh učiteljev in učiteljic, šolskih psihologov, vzgojiteljev in socialnih pedagogov na Bavarskem. Aktivno se vključuje v razvojno politiko.

Sindikati BLLV ponuja svojim članom različne usluge, od dodatnega izobraževanja do podpore pri zdravstvenih težavah, ki so posledica opravljanja poklica. Dobro imajo razvito tudi pravno svetovanje in pravno varstvo ter zaščito.

Svizova delegacija je obisk Bavarske izrabila tudi za spoznavanje zgodovine dežele, obisk dvorca bavarskih kraljev Nymfenburg in sloviti tehniški muzej, znan kot največji na svetu.

[memorandum]

Sindikati proti krizi

Osem sindikalnih zvez in konfederacij, med katerimi je tudi Konfederacija sindikatov javnega sektorja in kot njen član Sviz, se je z memorandumom odzvalo na aktualno finančno in gospodarsko krizo. Memorandum obsega predloge in ukrepe za spoprijemanje s krizo, ki ne sme biti izgovor za krčenje delavskih pravic.

Memorandum vsebuje skoraj 50 kratkoročnih in dolgoročnih ukrepov, predlogov in rešitev za lajšanje posledic finančne in gospodarske krize. Predlogi se tičejo zaposlovanja, socialne varnosti in trga dela ter ekonomije in davkov. Že v uvodnem besedilu memorandum je zapisano, da je ugotoviti vzroke za nastanek finančne in gospodarske krize ter sprejeti ukrepe, s katerimi bi preprečevali tovrstne krize, najmanj enako pomembno kot predlagati ukrepe, da se krizo čim hitreje prebrodi. »Pri iskanju rešitev je izjemno pomembno, da se ne popušča logiki izsiljevanja »manj socialne države za večjo gospo-

darsko rast«, temveč nasprotno – socialna država mora predstavljati trden družbeni okvir gospodarstva. Tako je med krizo treba okrepiti socialno državo, zato se zavzemamo za krepitev javnega šolstva in javnega zdravstva.«

Glavni tajnik Sviza in predsednik Konfederacije sindikatov javnega sektorja Branimir Štrukelj je ob predstavitvi memorandum izrazil prepričanje, da je med krizo mogoče okrepiti socialno državo, kar je najboljšje jamstvo, da bo ta ostala socialno stabilna. Poudaril je, da je nujno krepiti javno zdravstvo in javno šolstvo v času krize, in izpostavil, da so se javni uslužbenci od leta 2004 odpovedovali delu uskladitve plač z inflacijo.

V memorandumu, ki je objavljen tudi na Svizovi spletni strani, med drugim piše, da je treba pri iskanju rešitev finančne in gospodarske krize upoštevati, da ukrepi ne smejo zniževati sedanjega ekonomskega in socialnega stanja prebivalcev Slovenije, njihovih pravic iz tega naslova ali

celo zniževati pravic zaposlenih. »Ukrepi vlade morajo biti primarno oblikovani tako, da se v danih razmerah prepreči nastanek socialne krize, da ne nastopi »kriza socialne države« oziroma »kriza države blaginje« in da se hkrati zagotavlja pogoje za nadaljnji razvoj in konkurenčnost slovenskega gospodarstva.«

Izmed ukrepov in predlogov, ki so jih sindikati navedli v memorandumu, lahko izpostavimo nasprotovanje sindikatov zamrznitvi plač v javnem sektorju ter zahtevu za ohranitev enotnega plačnega sistema ter umeščenost vseh skupin javnih uslužbencev v plačni sistem. Vlada in reprezentativni sindikati v javnem sektorju pa se morajo pred kakršnimi koli spremembami plačnega sistema dogovoriti o postopkih usklajevanja in pogajanja o tem. Vse ostale predloge sindikatov za uspešnejše spoprijemanje s finančno in gospodarsko krizo pa si lahko preberete na Svizovi spletni strani v rubriki Ne prezrite.